

Elkészült a Magyar Geofizika Bibliográfia (1960–2004)

Az MGE Tudománytörténeti Bizottság programjába belekerült az egyesületünk lapjában, a *Magyar Geofizikában*, közölt szakcikkek, dolgozatok bibliográfiájának létrehozása, ami lehetővé teszi az 1960. óta folyamatosan közölt publikációk szakirányultságának áttekintését, a lapban publikált szerzők és munkásságuk kereshetővé tételét, nemkülönben a lapban megjelent, ma már történeti értékkel vagy érdekességgel bíró információk fellelését is.

Időközben a *Magyar Geofizika* szerkesztősége az Egyesület elnökségének állásfoglalása szerint elindította a lapunk 2004 óta megjelent évjáratának digitalizálását és közzétételét az Egyesület internetes honlapján.

A Tudománytörténeti Bizottságon belül – a *Magyar Geofizika* eddig megjelent számainak birtokában – felvállaltam a bibliográfia elkészítését. A 2010. év folyamán megtörtént az 1960–1989 közötti időszakban megjelent, B5 formátumú (kisalakú) lapszámok feldolgozása. A feldolgozást 2011-ben tovább folytatva, az Egyesület fennállásának 50 éves évfordulója alkalmából 2004 tavaszán megjelent különszámmal befejeződött a bibliográfia elkészítése. A feldolgozott anyag a lap 1–44. évfolyamát és a 45. évfolyam különszámát öleli fel, amely még nem szerepelt az Egyesület honlapján elérhető lapszámok között.

Már az első néhány év anyagának feldolgozásából kiderült, hogy lapunkban közölt szakcikkek mellett jelentős részt képeznek olyan lapszemlék, könyvszemlék, valamint egyesületi híradások, amelyek tudománytörténeti érdeklődés szempontjából ugyanúgy összegyűjtésre, regisztrálásra érdemesek, mint az eredeti célkitűzésben szereplő szakmai publikációk. Ezek megjelentetése ebben az időszakban döntő mértékben Tóth Géza („Géza bácsi”) tiszteleti tagunknak, a lap akkori szerkesztőségi munkatársának köszönhető. Géza bácsi széles látókörű kitekintéssel, nagy odafigyeléssel szemlélte a rokon vagy társtudományok és a geofizikát felhasználó ipar, bányászat és egyéb szakterületek hivatalos vagy szakmai közleményeiben a geofizika szemszögéből érdekes közléseket, valamint az egyesületi tagoknak ezekben az orgánumban közzétett dolgozatait, beszámolóit. Ugyanakkor, ez a lapszemlézés nem terjedt ki a MÁELGI által kiadott *Geofizikai Közleményekre*, mivel annak példányait a tagságunk egyesületi szolgáltatásként megkapta.

Tudománytörténeti szempontból megkülönböztetett figyelemre érdemesek az időközben elhunyt tagtársainkról a lapban közzétett megemlékezések, nekrológok is. Ezek különösen az Egyesület kiemelkedő tudósai életpályájának

megismeréséhez és emléküik méltó ápolásához szolgálnak értékes ismeretekkel.

Mindezek figyelembevételével a *Magyar Geofizika* bibliográfiai feldolgozásánál alkalmazott módszer a következő:

1. Az 1960. évben megjelent 1. számtól kezdve, időrendi sorrendben megjelent laponként a közölt tartalomjegyzék adatainak rögzítése (a szerző(k) neve, a közlemények címe és első oldaluk oldalszáma). Ezt követően történt a lapban szétválasztva közölt lap- és könyvszemlék, valamint egyesületi hírek összegyűjtése.
2. A szöveget szkennelés révén Word formátumban rögzítettem, majd annak átolvasása során kijavítottam a karakterfelismerés esetlegesen előforduló hibáit, valamint a lap- és könyvszemlékből elhagytam a bibliográfia szempontjából felesleges, kommentáló vagy részleteket ismertető szövegrészeket.
3. A lapszemlék, a szemlélőre történő hivatkozással, az idézett laponként elkülönítve, felsorolják a geofizikai szempontból (és elsősorban az egyesületi tag szerzők szempontjából) érdekesnek tartott cikkeket (szerzők és címek). Esetenként a szemlélő egyes figyelemreméltó észrevételeit is meghagytam.

A bibliográfia összeállításában alap gondolat volt, hogy az elsősorban a publikációk és az egyéb információk regisztrálását szolgálja. Esetenként, tekintettel arra, hogy a bibliográfia tartalomkivonatokat nem közöl, a bibliográfiai egység a regisztrált címen túlmenően a cikk vagy közlemény tartalmára utaló rövid szövegrészt vagy megjegyzést is közöl. A részleteket illetően a *Magyar Geofizika* eredeti példányai képezik a hiteles ismeretforrást. Az 1989 után megváltozott lapszerkesztési formát követve, az 1990-től kezdve regisztrált tételek soraiban megjelennek a szerkesztő által használt rovatcíme is, a rovatához tartozó közlések oldalszámait is feltüntetve.

4. Nem kerültek bele a feldolgozásba olyan lapszemlék, amelyek egy másik geofizikai orgánumban (pl. *Geophysical Prospecting*, *Geophysics* stb.), időszerűen megjelent példányának cikkeit sorolták fel (így pl.: Miről írt a *Geophysics* ez évi decemberi száma?).
5. Az előzőek szerint időrendben feldolgozott ilyen „bibliográfiai egységek” (amelyeken tehát a *Magyar Geofizikában* közölt publikációk vagy a lapszemlékben és egyéb beszámolóknál idézett tényleges publikációk, könyv, egyéb egyesületi híradások, megemlékezések értendők), egy Excel-táblázat egy-egy sorát képezik. Minden sorhoz

hozzátartozik a vonatkozó év és a lap évfolyamának megjelölése, valamint az aktuális lapszám megadása, elkülönített oszlopokban. Ugyanígy megadva, oszloponként elkülönítve a szerzők nevét, illetve a közlemény címét, valamint az oldalszámot. Ezzel a szerkezettel az Excel normál keresőjével kereshetünk a szerzőkre, lapszámra stb.

6. A bibliográfiai egységek számát tekintve (amely az első 10 évhez tartozó 385 bibliográfiai egység rögzítésével a következő öt év alatt kb. kétszeresére, majd az ezt követő öt évben ennek szintén kb. kétszeresére növekedett) az első 10 évfolyam adatai egy Excel munkalapról kerültek, majd az ezt követő időszakban öt évfolyamonként vannak egy-egy Excel munkalapon rögzítve.

Az így elkészült bibliográfia végül egy Excel-állományt (fájlt) képez, amelyben 8 különálló munkalap tartalmazza az összesen 4328 sorra kiterjedő adatrendszer.

7. A későbbi felhasználás és kezelhetőség szempontjait figyelembe véve minden regisztrált bibliográfiai egység (az Excel-táblázat egy-egy sora) egyedi azonosító sorszámot kapott a teljes feldolgozáson belül. Ez a sorszám folyamatosan következik egymásra az elkülönített munkalapokon át. Ennek megfelelően követhető a regisztrált bibliográfiai egységek mennyisége is. Az Excel-fájl TARTALOM nevű munkalapja (a jelen ismertetéshez is csatoltan) tartalmazza az egyes lapszámoknál regisztrált tételek első és utolsó azonosító sorszámát, valamint az egyes munkalapokhoz tartozó feldolgozott évfolyamok és lapszámok listáját is.

Budapest, 2011. október 20.

Nagy Zoltán

A Magyar Geofizika bibliográfiáját felölelő Excel-fájl tartalma

Évfolyam	Év	Lapszám	Munkalap száma, tartalma	Bibliográfiai egységek tételszámai
1	1960	1	1. Bibliográfia 1960–1969	1–5
1	1960	2	1. Bibliográfia 1960–1969	6–15
2	1961	1–2	1. Bibliográfia 1960–1969	16–46
2	1961	3–4	1. Bibliográfia 1960–1969	47–60
3	1962	1–2	1. Bibliográfia 1960–1969	61–81
3	1962	3–4	1. Bibliográfia 1960–1969	82–99
4	1963	1–2	1. Bibliográfia 1960–1969	100–123
4	1963	3–4	1. Bibliográfia 1960–1969	124–145
5	1964	1–2	1. Bibliográfia 1960–1969	146–161
5	1964	3	1. Bibliográfia 1960–1969	162–172
5	1964	4	1. Bibliográfia 1960–1969	173–177
6	1965	1	1. Bibliográfia 1960–1969	178–186
6	1965	2	1. Bibliográfia 1960–1969	187–197
7	1966	1	1. Bibliográfia 1960–1969	198–208
7	1966	2–3	1. Bibliográfia 1960–1969	209–228
7	1966	4	1. Bibliográfia 1960–1969	229–237
8	1967	1	1. Bibliográfia 1960–1969	238–252
8	1967	2–3	1. Bibliográfia 1960–1969	253–260
8	1967	4	1. Bibliográfia 1960–1969	261–266
8	1967	5–6	1. Bibliográfia 1960–1969	267–279
9	1968	1	1. Bibliográfia 1960–1969	280–289
9	1968	2	1. Bibliográfia 1960–1969	290–298
9	1968	3	1. Bibliográfia 1960–1969	299–307
9	1968	4–5	1. Bibliográfia 1960–1969	308–322
9	1968	6	1. Bibliográfia 1960–1969	323–328

Évfolyam	Év	Lapszám	Munkalap száma, tartalma	Bibliográfiai egységek tételszámai
10	1969	1	1. Bibliográfia 1960–1969	329–341
10	1969	2–3–4	1. Bibliográfia 1960–1969	342–360
10	1969	5	1. Bibliográfia 1960–1969	361–373
10	1969	6	1. Bibliográfia 1960–1969	374–385
11	1970	1–2	2. Bibliográfia 1970–1974	386–402
11	1970	3	2. Bibliográfia 1970–1974	403–411
11	1970	4–5	2. Bibliográfia 1970–1974	412–437
11	1970	6	2. Bibliográfia 1970–1974	438–473
12	1971	1	2. Bibliográfia 1970–1974	474–485
12	1971	2–3	2. Bibliográfia 1970–1974	486–502
12	1971	4	2. Bibliográfia 1970–1974	503–515
12	1971	5	2. Bibliográfia 1970–1974	516–540
12	1971	6	2. Bibliográfia 1970–1974	541–552
13	1972	1–2	2. Bibliográfia 1970–1974	553–581
13	1972	3	2. Bibliográfia 1970–1974	582–621
13	1972	4–5	2. Bibliográfia 1970–1974	622–652
13	1972	6	2. Bibliográfia 1970–1974	653–682
14	1973	1	2. Bibliográfia 1970–1974	683–693
14	1973	2	2. Bibliográfia 1970–1974	694–711
14	1973	3–4	2. Bibliográfia 1970–1974	712–749
14	1973	5–6	2. Bibliográfia 1970–1974	750–825
15	1974	1–2	2. Bibliográfia 1970–1974	826–844
15	1974	3–4	2. Bibliográfia 1970–1974	845–905
15	1974	5–6	2. Bibliográfia 1970–1974	906–947
16	1975	1	3. Bibliográfia 1975–1979	948–970
16	1975	2	3. Bibliográfia 1975–1979	971–1008
16	1975	3	3. Bibliográfia 1975–1979	1009–1022
16	1975	4	3. Bibliográfia 1975–1979	1023–1045
16	1975	5	3. Bibliográfia 1975–1979	1046–1096
16	1975	6	3. Bibliográfia 1975–1979	1097–1139
17	1976	1	3. Bibliográfia 1975–1979	1140–1143
17	1976	2	3. Bibliográfia 1975–1979	1144–1166
17	1976	3	3. Bibliográfia 1975–1979	1167–1209
17	1976	4	3. Bibliográfia 1975–1979	1210–1230
17	1976	5	3. Bibliográfia 1975–1979	1231–1244
17	1976	6	3. Bibliográfia 1975–1979	1245–1261
18	1977	1	3. Bibliográfia 1975–1979	1262–1318
18	1977	2	3. Bibliográfia 1975–1979	1319–1381
18	1977	3	3. Bibliográfia 1975–1979	1382–1400
18	1977	4	3. Bibliográfia 1975–1979	1401–1441
18	1977	5	3. Bibliográfia 1975–1979	1442–1504
18	1977	6	3. Bibliográfia 1975–1979	1505–1589

Évfolyam	Év	Lapszám	Munkalap száma, tartalma	Bibliográfiai egységek tételszámai
19	1978	1	3. Bibliográfia 1975–1979	1590–1629
19	1978	2	3. Bibliográfia 1975–1979	1630–1645
19	1978	3	3. Bibliográfia 1975–1979	1646–1677
19	1978	4	3. Bibliográfia 1975–1979	1678–1696
19	1978	5	3. Bibliográfia 1975–1979	1697–1761
19	1978	6	3. Bibliográfia 1975–1979	1762–1800
20	1979	1	3. Bibliográfia 1975–1979	1801–1820
20	1979	2–3	3. Bibliográfia 1975–1979	1821–1870
20	1979	4	3. Bibliográfia 1975–1979	1871–1905
20	1979	5	3. Bibliográfia 1975–1979	1906–1939
20	1979	6	3. Bibliográfia 1975–1979	1940–1960
21	1980	1	4. Bibliográfia 1980–1984	1961–1970
21	1980	2	4. Bibliográfia 1980–1984	1971–1977
21	1980	3	4. Bibliográfia 1980–1984	1978–1988
21	1980	4	4. Bibliográfia 1980–1984	1989–2009
21	1980	5	4. Bibliográfia 1980–1984	2010–2014
21	1980	6	4. Bibliográfia 1980–1984	2015–2019
22	1981	1	4. Bibliográfia 1980–1984	2020–2050
22	1981	2	4. Bibliográfia 1980–1984	2051–2058
22	1981	3	4. Bibliográfia 1980–1984	2059–2074
22	1981	4	4. Bibliográfia 1980–1984	2075–2086
22	1981	5	4. Bibliográfia 1980–1984	2087–2093
22	1981	6	4. Bibliográfia 1980–1984	2094–2102
23	1982	1–2	4. Bibliográfia 1980–1984	2103–2115
23	1982	3	4. Bibliográfia 1980–1984	2116–2127
23	1982	4	4. Bibliográfia 1980–1984	2128–2137
23	1982	5–6	4. Bibliográfia 1980–1984	2138–2170
24	1983	1	4. Bibliográfia 1980–1984	2171–2188
24	1983	2	4. Bibliográfia 1980–1984	2189–2214
24	1983	3	4. Bibliográfia 1980–1984	2215–2219
24	1983	4	4. Bibliográfia 1980–1984	2220–2223
24	1983	5–6	4. Bibliográfia 1980–1984	2224–2233
25	1984	1	4. Bibliográfia 1980–1984	2234–2247
25	1984	2–3	4. Bibliográfia 1980–1984	2248–2281
25	1984	4	4. Bibliográfia 1980–1984	2282–2293
25	1984	5–6	4. Bibliográfia 1980–1984	2294–2302
26	1985	1	5. Bibliográfia 1985–1989	2303–2311
26	1985	2	5. Bibliográfia 1985–1989	2312–2315
26	1985	3	5. Bibliográfia 1985–1989	2316–2334
26	1985	4	5. Bibliográfia 1985–1989	2335–2339
26	1985	5–6	5. Bibliográfia 1985–1989	2340–2355

Évfolyam	Év	Lapszám	Munkalap száma, tartalma	Bibliográfiai egységek tételszámai
27	1986	1	5. Bibliográfia 1985–1989	2356–2358
27	1986	2	5. Bibliográfia 1985–1989	2359–2362
27	1986	3–4	5. Bibliográfia 1985–1989	2363–2380
27	1986	5	5. Bibliográfia 1985–1989	2381–2385
27	1986	6	5. Bibliográfia 1985–1989	2386–2405
28	1987	1	5. Bibliográfia 1985–1989	2406–2408
28	1987	2–3	5. Bibliográfia 1985–1989	2409–2419
28	1987	4–5	5. Bibliográfia 1985–1989	2420–2434
28	1987	6	5. Bibliográfia 1985–1989	2435–2454
29	1988	1–2	5. Bibliográfia 1985–1989	2455–2471
29	1988	3	5. Bibliográfia 1985–1989	2472–2479
29	1988	4	5. Bibliográfia 1985–1989	2480–2483
29	1988	5–6	5. Bibliográfia 1985–1989	2484–2508
30	1989	1	5. Bibliográfia 1985–1989	2509–2517
30	1989	2–3	5. Bibliográfia 1985–1989	2518–2521
30	1989	4–5	5. Bibliográfia 1985–1989	2522–2532
30	1989	6	5. Bibliográfia 1985–1989	2533–2545
31	1990	1–2	6. Bibliográfia 1990–1994	2546–2561
31	1990	3–4	6. Bibliográfia 1990–1994	2562–2575
31	1990	5–6	6. Bibliográfia 1990–1994	2576–2581
32	1991	1–2	6. Bibliográfia 1990–1994	2582–2614
33	1992	1	6. Bibliográfia 1990–1994	2615–2620
33	1992	2–3	6. Bibliográfia 1990–1994	2621–2667
33	1992	4	6. Bibliográfia 1990–1994	2668–2699
34	1993	1	6. Bibliográfia 1990–1994	2700–2730
34	1993	2	6. Bibliográfia 1990–1994	2731–2772
34	1993	3	6. Bibliográfia 1990–1994	2773–2797
34	1993	4	6. Bibliográfia 1990–1994	2798–2818
34	1993	Különszám	6. Bibliográfia 1990–1994	2819–2823
35	1994	1	6. Bibliográfia 1990–1994	2824–2873
35	1994	2	6. Bibliográfia 1990–1994	2874–2930
35	1994	3	6. Bibliográfia 1990–1994	2931–2969
35	1994	4	6. Bibliográfia 1990–1994	2970–3014
36	1995	1	7. Bibliográfia 1995–1999	3015–3066
36	1995	2	7. Bibliográfia 1995–1999	3067–3111
36	1995	3	7. Bibliográfia 1995–1999	3112–3136
36	1995	4	7. Bibliográfia 1995–1999	3137–3168
36	1995	Különszám	7. Bibliográfia 1995–1999	3169–3206
37	1996	1	7. Bibliográfia 1995–1999	3207–3252
37	1996	2	7. Bibliográfia 1995–1999	3253–3276
37	1996	3	7. Bibliográfia 1995–1999	3277–3307
37	1996	4	7. Bibliográfia 1995–1999	3308–3335

Évfolyam	Év	Lapszám	Munkalap száma, tartalma	Bibliográfiai egységek tételszámai
38	1997	1	7. Bibliográfia 1995–1999	3336–3371
38	1997	2	7. Bibliográfia 1995–1999	3372–3423
38	1997	3	7. Bibliográfia 1995–1999	3424–3460
38	1997	4	7. Bibliográfia 1995–1999	3461–3483
39	1998	1	7. Bibliográfia 1995–1999	3484–3514
39	1998	2	7. Bibliográfia 1995–1999	3515–3543
39	1998	3	7. Bibliográfia 1995–1999	3544–3576
39	1998	4	7. Bibliográfia 1995–1999	3577–3590
39	1998	Különszám	7. Bibliográfia 1995–1999	3591–3647
40	1999	1	7. Bibliográfia 1995–1999	3648–3673
40	1999	2–3	7. Bibliográfia 1995–1999	3674–3711
40	1999	4	7. Bibliográfia 1995–1999	3712–3749
41	2000	1	8. Bibliográfia 2000–2004	3750–3770
41	2000	2	8. Bibliográfia 2000–2004	3771–3793
41	2000	3	8. Bibliográfia 2000–2004	3794–3828
41	2000	4	8. Bibliográfia 2000–2004	3829–3853
42	2001	1	8. Bibliográfia 2000–2004	3854–3876
42	2001	2	8. Bibliográfia 2000–2004	3877–3897
42	2001	3	8. Bibliográfia 2000–2004	3898–3932
42	2001	4	8. Bibliográfia 2000–2004	3933–3950
43	2002	1	8. Bibliográfia 2000–2004	3951–3979
43	2002	2	8. Bibliográfia 2000–2004	3980–4046
43	2002	3	8. Bibliográfia 2000–2004	4047–4074
43	2002	4	8. Bibliográfia 2000–2004	4075–4106
43	2002	Különszám	8. Bibliográfia 2000–2004	4107–4162
44	2003.	1	8. Bibliográfia 2000–2004	4163–4186
44	2003.	2	8. Bibliográfia 2000–2004	4187–4205
44	2003.	3	8. Bibliográfia 2000–2004	4206–4267
44	2003.	4	8. Bibliográfia 2000–2004	4268–4315
45	2004.	Különszám	8. Bibliográfia 2000–2004	4316–4328

Kedves Tagtársak, Érdeklődők!

Tisztelettel értesítem Önöket, hogy Nagy Zoltán tagtársunk jóvoltából a *Magyar Geofizika* teljes bibliográfiája 2004-ig bezárólag az alábbi címen elérhető:

http://www.elgi.hu/Magyar_Geofizika/

username: mageof

password: mge_Geof2011

Üdvözlettel, Kovács Attila Csaba, titkár